

obviněný obžaloby pro uvedený přestupek dle § 259 č. 3 tr. ř. sprostěn a soukromá obžalobkyně odsouzena dle § 390 tr. ř. k náhradě útrat trestního řízení. Tento rozsudek nabyl moci práva. Podáním ze dne 28. prosince 1918 likvidoval obviněný Dr. Z. proti soukromé obžalobkyni své útraty a bylo mu usnesením okresního soudu v Chebu ze dne 1. února 1919 přiřknuto celkem 373 K 60 h, v nichž jsou zahrnuty jednak položky za výkony obhájce obviněného, jednak položky za vlastní práce a intervence obviněného Dra. Z. Tak zejména přisoudil okresní soud obviněnému za sepsání podání, jímž se přihlašuje k provedení důkazu pravdy, 50 K s příslušnými manipulačními poplatky. Za účast při hlavním přelíčení dne 21. května 1918, k němuž se obviněný dostavil bez obhájce 50 K, za podání, sepsaná obviněným, po 4 K 60 h, za účast při hlavním přelíčení dne 31. července 1917, při němž obžalovaný rovněž nebyl zastoupen obhájcem, 60 K; za žádost za přisouzení útrat a zjištění právní moci, jež obžalovaný rovněž sám obstaral, příslušný peníz; k tomu druží se položky za studium spisů, záznamy a pochůzky k soudu, vesměs úkony, jež obstarala kancelář obviněného. Proti usnesení okresního soudu stěžovaly si obě strany: obviněný se domáhal zvýšení přisouzených částek, soukromá obžalobkyně vyloučení položek přisouzených za vlastní obhajovací úkony a práce obviněného. Usnesením ze dne 12. února 1919 zamítl krajský soud v Chebu obě stížnosti jako neodůvodněné. Obě usnesení, okresního i krajského soudu v Chebu, pokud přisuzují obviněnému Dru. Mořici Z. větší útraty, než byl skutečně vynaložil na své hájení ustanoveným obhájcem porušují zákon. Dle § 390 tr. ř. jest soukromý žalobce povinen nahraditi obviněnému, který byl právoplatně sprostěn obžaloby, všechny útraty vzešlé jeho zakročením. Těmito útratami dlužno však rozuměti pouze takové útraty, které jsou dle pravidel obsažených v §§ 381 a 383 tr. ř. vůbec předmětem náhrady. Dle § 381 č. 4 tr. ř. náleží k nákladům řízení trestního, za něž se může na obviněném vymáhati náhrada, platy obhájcem a jiným zástupcům stran, nikoliv však náhrada za vlastní práce a čas vynaložený soukromým obžalobcem. Stanoví proto výnos min. sprav. ze dne 11. dubna 1891, č. 6558 právem, že soukromému žalobci, který svou věc sám vede, nepřísluší náhrada útrat zastoupení. Že jest tento náhled správný, vyplývá i z ustanovení § 383 odst. 3 tr. ř., který odpírá soukromému obžalobci právo žádati svědecké. Z téhož důvodu nemůže žádati soukromý obžalobce náhradu za osobní vedení trestní věci a to ani tenkrát, je-li zástupcem stran z povolání. Totéž, co platí o soukromém obžalobci, musí však platiti také o obviněném. Objem náhradní povinnosti obviněného, stanovený v §§ 381, 383 tr. ř. jest zajisté měřítkem pro posouzení závazku k náhradě útrat, uloženého v § 390 tr. ř. soukromému obžalobci. V tom směru nemůže býti jedna strana ve výhodě proti druhé, není přípustno, přidržeti obžalobce k plnění ve prospěch obviněného, sprostěného obžaloby, jemuž by sám obviněný, kdyby byl býval odsouzen, proti obžalobci nepodléhal. Dle těchto zásad neměly tudíž býti Dru. Mořici Z. přisouzeny útraty za obhajovací úkony, které obstaral buď sám osobně neb jeho kancelář.

Čís. 36.

Obvinil-li ten, jemuž ublíženo, obžalovaného teprve za svědecké výpovědi při hlavním přelíčení o veřejné obžalobě z dalšího trestního činu,

vyhrazeného obžalobě soukromé, jest na něm, by zachoval se dle pokazu § 263 tr. ř.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1919, Kr II 78/19.)

K zmateční stížnosti, podané generální prokuraturou na záštitu zákona, uznal Nejvyšší soud jako soud zrušovací právem: Rozsudkem okresního soudu ve Znojmě ze dne 18. července 1918 a potvrzujícím jej rozsudkem krajského soudu ve Znojmě jako soudu odvolacího ze dne 4. září 1918 porušen byl zákon v § 263 tr. ř., rozsudky tyto se jako zmatečné zrušují a Josefa K. sprostňuje se vedle § 259 č. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek § 496 tr. zák., jehož se prý dopustila tím, že dne 1. července 1918 ve Znojmě veřejně a před více lidmi soukromé žalobkyni Anastazii K. vynadala, a sprostňuje se zároveň vedle § 390 tr. ř. od náhrady nákladů řízení trestního.

Důvody:

Dne 13. července 1918 konalo se u okresního soudu ve Znojmě hlavní přelíčení pro přestupek § 411 tr. zák., jehož se Josefa K. dopustila dne 1. července 1918 na Anastazii K. tím, že jí ve rvačce lehce zranila. Rozsudkem ze dne 13. července 1918 byla za to Josefa K. dle § 412 tr. zák. odsouzena do vězení na 48 hodin, zotřeseného jedním postem a dle § 389 tr. ř. k náhradě nákladů trestního řízení. Při hlavním přelíčení, o žalobě té konaném, byla Anastazie K. jako svědkyně vyslechnuta a udala, že jí obviněná při výstupu dne 1. července 1917 u řeznického obchodu ve Znojmě vynadala. Tím vyskytl se určitý nový trestní skutek, totiž urážka na cti, a bylo na Anastazii K., která měla právo soukromě žalovati, by dle § 263 tr. ř. učinila návrh, aby přelíčení a rozsudek také na tento skutek byly rozšířeny, anebo aby jí bylo zůstaveno právo, stíhati skutek nově přibylý zvlášť o sobě. Toho však neučinila, nýbrž, nevyhradivši si zmíněného práva obžaloby, podala též den na Josefu K. zvláštní protokolární obžalobu soukromou pro urážku na cti, o níž opět konalo se hlavní přelíčení dne 18. července 1918, a byla Josefa K. na novo rozsudkem z téhož dne pro přestupek dle § 496 tr. zák. vzhledem k § 265 tr. ř. odsouzena k peněžitě pokutě 5 K, v případě nedobytnosti do vězení na 24 hodin a dle § 389 tr. ř. k náhradě nákladů řízení trestního. Rozsudek ten byl krajským soudem ve Znojmě jako soudem odvolacím potvrzen. Pokuta byla dne 15. listopadu 1918 složena. Rozsudky posléz uvedenými porušen byl zákon v ustanovení § 263 tr. ř., jež spočívá na základním ustanovení § 56 tr. ř., že rozsudek vyčerpávající musí všechna toho času známá obvinění a že výjimku obsahuje jen § 57 tr. ř., a dále na základních ustanov. §§ 34, 35, 267 tr. zák., že trest za více trestných činů zpravidla vyměřen býti musí jednotně. Proto předpisuje § 263 tr. ř., by oprávněný obžalobce — a to platí, ať z jakékoli příčiny jest hlavnímu přelíčení přítomen — stíhání nově se vyskytnuvšího trestního skutku si vyhradil, poněvadž by jinak oprávnění toho pozbyl. Zákon v § 263 tr. ř. nežadá nic jiného, než aby se vyskytl při hlavním přelíčení jiný, dosud soudem nestíhaný, soudem dosud neznámý trestný skutek. Tvrzením poškozené Anastazie K., jako svědkyně slyšené, že jí obžalovaná »vyna-

dała«, bylo způsobem přesným a všechnu pochybnost vylučujícím zjištěno, že vyskytlo se nové obvinění, totiž nadávky spadající alespoň pod skutkovou podstatu § 496 tr. zák., byť znění jednotlivých nadávek uvedeno nebylo, a mělo tudíž ihned již z moci úřední ve smyslu § 265 tr. ř. býti postupováno. Nestalo-li se tak, nemůže nezachovávaní zákonného předpisu na úkor obžalované dodatečnou novou žalobou býti napraveno.

Čís. 37.

Předražování dle § 20 cís. nař. ze dne 24. března 1917, č. 131 ř. z. může se dopustiti i ten, kdo prodává jen jako zmocněnec neb prostředník osoby třetí.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1919, Kr I 74/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v zasedání neveřejném zmateční stížnost obžalovaného, který byl rozsudkem krajského soudu v Táboře uznán vinným přečinem dle § 20 č. 2. lit. a cís. nař. ze dne 24. března 1917, č. 131 ř. z.

Důvody:

Zmateční stížnost vytýká rozsudku zmatečnost z důvodu § 281 č. 4 tr. ř. Obžalovanému byla prý odňata možnost náležitého hájení tím, že byl zamítnut návrh obhájce, podaný při hlavním přelíčení, aby byla slyšena manželka obžalovaného o tom, že obžalovaný dal brambory a oves, které později prodal H. N-ovi a J. V-ovi, k dispozici svému synu za cigarety a prášek. Zmateční stížnost dovozuje, že, kdyby se nabídnutým důkazem zjistilo, že dotyčné plodiny nebyly vlastnictvím obžalovaného, nýbrž jeho syna, by tím bylo také prokázáno, že obžalovaný neurčoval při prodeji jich cenu samovolně, nýbrž jen jako prostředník osoby třetí, že tudíž neměl na přemršťování cen účastenství a viny. Zodpovědnost by stíhala pak pouze vlastníka těchto věcí. Avšak nabídnutý důkaz byl zamítnut právem, poněvadž okolnost, jednal-li obžalovaný jako prostředník osoby třetí, či prodával-li ve vlastním jméně, jest pro otázku viny v přítomném případě zcela nerozhodna. Obžalovaný doznal sám a doznává ještě ve zmateční stížnosti, že požadoval za 1 q bramborů a 50 kg ovsa 80 K, pokud se týče 50 K, ceny, jichž přemrštěnost zmateční stížnost vůbec nepopírá. Dle zákonných ustanovení o předražování dopouští se tohoto trestního činu každý, kdo požaduje za předměty potřeby ceny zřejmě přemrštěné, ať již prodává věci vlastním či cizím jménem, na vlastní či cizí účet. Ovšem může se státi spoluvinnou na předražování také osoba třetí, vlastník věci, věděla-li o požadování ceny zřejmě přemrštěné a schvalovala-li je, nebo ručí-li, jako obchodník, za své zřízence. V žádném případě by se však obžalovaný nemohl státi beztrestným z důvodu, že prodával jako zmocněnec nebo prostředník jménem synovým. V zamítnutí zmíněného průvodního návrhu nelze proto spatřovati porušení práva obhajoby obžalovaného, důvod zmatečnosti dle § 281 č. 4 tr. ř. není opodstatněn. Bylo proto zamítnouti zmateční stížnost jako neodůvodněnou ihned v neveřejném sezení.